

REFERAT Klima & Miljøudvalget 2022-2025 d. 09-06-2023

Mødedato Fredag d. 09. juni 2023 kl. 08:30

Mødested Mødelokale Havet

Mødedeltagere Jørgen Ahlquist, Alex Sørensen, Anders Rohr Jørgensen, Kurt Bjerrum, Dino Selimovic (Afbud), Jørn Boesen Andersen, Karin Schwartz

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse om vandløb.....	4
Omklassificering af vandløb.....	6
Marbæk, revideret fredningsforslag.....	8
Klima & Miljøudvalget - Orientering om det tekniske budget.....	12
Information, forespørgsler og orientering.....	13
Godkendelse af underskriftsblad.....	14

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 09-06-2023

Godkendt.

Afbud Dino Selimovic

Punkt 2: Temadrøftelse om vandløb

23/13101

Resumé

Teknik og Miljø giver en redegørelse for status, udfordringer og muligheder for vandløbsområdet.

På baggrund af redegørelsen drøfter KMU behov for politiske beslutninger på et kommende udvalgsmøde.

Klima & Miljøudvalget skal drøfte at oplæg om vandløb med henblik på behov for politiske beslutninger for kommende møder.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø har behov for at forventningsafstemme status, udfordringer og muligheder indenfor en række forhold på vandløbsområdet. Det drejer sig bl.a. om:

- Drift af vandløb (regulativ, grødeskæring, opmålinger, oprensninger, sandfang, stemmeværker, okkerrensning, ønsker GPS/grødeskæring)
- Status for de 18 vandløb
- Regulativrevision (tidsplan m.v.)

På temamødet giver Teknik og Miljø en gennemgang af emnerne.

Lovgrundlag, planer mv.

Vandløbsloven.

Økonomi

Temamødet og drøftelsen har ikke direkte økonomiske konsekvenser.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Høring

Materialet til temamødet har ikke været i høring

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at oplæg om vandløb drøftes, med henblik på behov for politiske beslutninger for kommende møder.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 09-06-2023

Drøftet.

Afbud Dino Selimovic

Punkt 3: Omklassificering af vandløb

21/19913

Resumé

Der er behov for at revidere tidligere beslutning om nedklassificering af vandløb. Nye vurderinger viser at nedklassificering kan blive mere vidtgående end oprindeligt antaget.

Klima & Miljøudvalget skal tage stilling til, at beslutningen om omklassificering af vandløb med mindre end 2 km² opland ændres til:

Forvaltningen kan omklassificere vandløb med oplande op til 1,0 km² efter en faglig vurdering og såfremt alle øvrige kriterier er opfyldt.

Sagsfremstilling

I forbindelse med udvalgsbehandlingen af regulativrevisionen d. 3. december 2021 har Teknik og Byggeudvalget besluttet at vandløb/vandløbsstrækninger med meget begrænset eller ingen offentlig interesse forinden kan omklassificeres fra offentligt til privat vandløb. Kriterierne for omklassificeringen fremgår af bilaget "Forslag til kriterier for omklassificering af offentlige vandløb".

Private vandløb skal ikke have udarbejdet regulativ og af hensyn til stationeringen i regulativerne er det hensigtsmæssigt, at omklassificeringen er sket forinden udarbejdelsen af regulativforslagene, så det er veldefineret, hvor det offentlige vandløb starter.

Klassificeringen som offentligt eller privat vandløb går langt tilbage tidsmæssigt og kriterierne var forskellige fra sogn til sogn. For at få et ensartet kriterie for, hvilke vandløb, der skulle være offentlige, blev oplandets størrelse til det enkelte vandløb valgt som objektive kriterie. Vandløbsstrækninger med et opland op til 2 km² (200 ha) kunne omklassificeres til private vandløb, hvis alle de øvrige kriterier var til stede. Der var ikke forud for vedtagelsen lavet nogen konsekvensvurdering af forslaget og det blev vedtaget uændret.

Det har efterfølgende vist sig, at en omklassificering af vandløbene op til 2 km² opland vil omfatte op til 40 % af Esbjerg Kommunes vandløbsstrækninger. Betydningen af de øvrige kriterier er ikke medtaget i opgørelsen, men stikprøver har vist, at disse kriterier sandsynligvis ikke vil nedsætte antallet af omklassificerede vandløb væsentligt.

Der er efterfølgende foretaget flere konsekvensberegninger af betydningen af oplandets størrelse med nedenstående resultat.

Opland	Antal strækninger	Længde (m)	Procent
< 1,0 km ²	314	185.350	27 %
1,0 km ² - 1,5 km ²	123	50.891	7,4 %
1,5 km ² - 2,0 km ²	96	46.307	6,5 %
> 2,0 km ²	162	409.542	59 %

Total 692.090

Ovennævnte er kun åbne vandløbsstrækninger.

Omklassificeres alle vandløb med op til 1 km² opland, vil op til 185 km vandløb skulle overgå til privat vedligeholdelse.

Lovgrundlag, planer mv.

Vandløbsloven (LKB nr. 1217 af 25/11/2019)

Bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb (BEK nr. 919 af 27/06/2016)

Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 1976 af 27/10/2021)

Miljømålsloven (LBK nr. 119 af 26/01/2017)

Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (BEK nr. 1625 af 19/12/2017)

Habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1595 af 06/12/2018)

Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 1986 af 27/10/2021)

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at beslutningen om omklassificering af vandløb med mindre end 2 km² opland ændres til:

Forvaltningen kan omklassificere vandløb med oplande op til 1,0 km² efter en faglig vurdering og såfremt alle øvrige kriterier er opfyldt.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 09-06-2023

Godkendt, idet sager behandles individuelt og at der i øvrigt kan træffes politisk beslutning om at omklassificere vandløb med opland større end 1 km².

Bilag

Forslag til kriterier for omklassificering af offentlige vandløb

Afbud Dino Selimovic

Punkt 4: Marbæk, revideret fredningsforslag

23/9014

Resumé

Danmarks Naturfredningsforening (DN) rejste i december 2022 fredningsforslag for Marbæk.

Efter massive protester fra en bred kreds af interessenter, valgte DN at sætte forslaget på pause indtil 1. juli 2023.

DN har beklaget processen, og på møde med forvaltningen i april d.å. givet en officiel undskyldning og udstrakt hånd om samarbejde. DN ønsker at omformulere fredningsforslaget, så Esbjerg Kommune kan bakke op om et sådant, og være medrejsere af et nyt fredningsforslag efter sommerferien i år.

DN og Forvaltningen har givet håndslag på, at det nye fredningsforslag bliver en tilstandsfredning fremfor en forandringsfredning, og at forslaget bliver helt i tråd med indholdet i Marbækplanen som Byrådet vedtog tilbage i 2007.

Udvalget skal tage stilling til, om man ønsker at være medrejsere af en fredning i Marbæk på baggrund af det nye fredningsforslag.

Sagsfremstilling

Fredningsforslaget for Marbækområdet som blev rejst af DN i december 2022 affødte massive protester og indsigelser. Således modtog fredningsnævnet 87 indsigelser og derudover mere end 3000 underskrifter mod fredningsforslaget.

Overordnet set gik kritikken på, at fredningsforslaget i høj grad var en forandringsfredning og ikke en tilstandsfredning. Altså en ændring af områdets indhold og udtryk frem for en bevarelse af det nuværende.

De væsentligste kritikpunkter gik på:

1. Fældning af nåleskoven og konvertering til hjemmehørende arter og/eller lysåben natur

Man ønsker ikke konvertering af nåleskoven, da man anser den for meget værdifuld af flere årsager herunder rekreativt, historisk, økonomisk og klimamæssigt

2. Udlæg af hele skovarealet til urørt skov efter konvertering

Dette vil for det første have en økonomisk konsekvens for Esbjerg Kommune, for det andet vil det stride mod Marbækplanen som tilsiger naturnær skovdrift.

3. Forbud mod visse afgrøder herunder energipil, juletræer og pyntegrønt mm.

Man er imod denne begrænsning som hovedsageligt vil have økonomiske konsekvenser for lodsejerne herunder Esbjerg kommune

4. Begrænsning af tilskudsfordring til et minimum

Der har været meget stor modstand mod denne begrænsning i tilskudsfordring på arealer der ikke er naturbeskyttede, og man har frygtet at dette ville medføre dårlige forhold for dyrene i vinterhalvåret

Den overordnede konklusion var, at man ønsker at bevare Marbæk i store træk, som det er i dag, og man ønsker at driften af området fortsætter som beskrevet og vedtaget i Marbækplanen.

På baggrund af de massive protester valgte DN at sætte fredningsforslaget på pause.

DN erkendte, at det er gået for hurtigt og DN har ikke været bevist nok om de store interesser der er i Marbækområdet og de holdninger og følelser til området, der er i lokalbefolkningen. DN har beklaget processen og givet en officiel undskyldning for, ikke at have ventet på kommunens stillingtagen til fredningsforslaget.

DN ønsker at tilrette fredningsforslaget i samarbejde med Esbjerg Kommune, og ønsker at strække sig meget langt for at få Esbjerg kommune som medrejsere af et nyt og revideret fredningsforslag.

Forvaltningen har efterfølgende i samarbejde og god dialog med DN formuleret nye bestemmelser i et fredningsforslag. Dette oplæg er præsenteret for repræsentanter for brugerne i Marbæk – ”Brugerlauget for Marbækområdet” m.fl. på et dialogmøde 15. maj. Brugere var meget skeptiske, og gav udtryk for generel utryghed og modstand mod en fredning. Mødet gav anledning til følgende bemærkninger og ønsker fra brugerne, der gik fra mødet i god stemning men stadig ret skeptiske:

- Ikke flere hegn (begrænsninger i færdslen) end i dag,
- Brugergrupper og foreninger skal inddrages i plejeplaner,
- Definition af ekstensiv græsning ønskes, evt. helt ud af teksten
- Ud med formuleringen ”der tilstræbes store indhegninger”,
- Naturgenopretning §11 formulering ”selvforvaltende” omformuleres
- Private arealer helt ud af fredningen/særlig fristatus

På baggrund af bemærkningerne har Forvaltningen og DN tilrettet bestemmelserne yderligere. Alle væsentlige kritikpunkter er taget til efterretning. Det forslag der ligger nu, er en tilstandsfredning frem for en forandringsfredning, og det er i tråd med Marbækplanen.

Med fredningen følger nogle begrænsninger i den fremtidige disponering af arealerne. I hovedtræk er der tale om:

- Lysåbne ikke beskyttede arealer må ikke tilplantes

- Ny bebyggelse og andre anlæg er ikke tilladt og tilbygning/ombygning kræver Fredningsnævnets tilladelse (undtaget er særlige områder – private huse og områder til særlige fritidsaktiviteter)
- Der må ikke plantes nye læhegn
- Der må ikke foretages terrænændringer
- Der må ikke drænes
- Der må ikke anlægges nye veje og der må ikke ændres til fast belægning på eksisterende grusveje
- Der må ikke udsættes vildt eller fodres vildt (f.eks. i forbindelse med jagtaktiviteter)

Det er dog altid muligt at søge om dispensation hos fredningsnævnet, hvis det giver mening i den aktuelle situation.

Fredningsbestemmelserne i det nye forslag er stort set på plads (vedlagt som bilag 1), men arbejdet med at fremstille kortmateriale og indledende fredningstekst udestår. Forvaltningen og DN er dog enige i indholdet. Til orientering er kortet fra første fredningsforslag vedlagt som bilag 2 idet fredningsgrænsen bliver den samme.

Vision 2025

Livskvalitet og sundhed, kulturlivet i by og natur, grønt liv og bæredygtighed, flere borgere, en stærk turistdestination ved vadehavet.

En fredning, der sikrer naturværdierne i Marbækområdet, vil understøtte indsatsen med at skabe rammer for store naturoplevelser.

Lovgrundlag, planer mv.

Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om lov om naturbeskyttelse.

Økonomi

Esbjerg kommune skal afholde 25% af erstatningerne til de private lodsejere, hvilket betyder, at Esbjerg Kommune skal betale ca. 38 t.kr.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Planmæssige konsekvenser

Fredningsforslaget er i tråd med Marbæk planen – Formålet med Marbæk planen er at sikre Marbæk områdets unikke skov- og naturområder, som en helt særlig ramme for et godt friluftsliv. I Marbæk planen lægges der vægt på beskyttelse af den værdifulde natur i området, samtidig med at den rekreative anvendelse styrkes. Der arbejdes bl.a. med en zonerings af områderne i Marbæk så de mest følsomme områder kun benyttes ekstensivt mens de robuste områder kan benyttes mere intensivt.

Høring

Hvis Esbjerg Kommune vælger at være medrejsere af et nyt fredningsforslag vil DN og Esbjerg Kommune i fællesskab afholde et offentligt og åbent møde efter sommerferien, hvor fredningsforslaget præsenteres og alle kan komme med input.

Fredningsnævnet vil formentlig også holde et offentligt møde, når/hvis det nye fredningsforslag er rejst.

Vurdering herunder alternativer

Vælger Esbjerg Kommune at være medrejsere af det nye fredningsforslag, vil DN bede Fredningsnævnet tage det ”gamle” forslag af bordet inden fristen den 1. juli.

Alternativt kan DN vælge at bede Fredningsnævnet genoptage behandlingen af det gamle forslag evt. i en tilrettet version.

Endelig kan DN vælge helt at droppe ønsket om en fredning af Marbæk.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at Esbjerg Kommune:

Bliver medrejsere af fredningsforslaget for Marbækområdet, og dermed rejser det reviderede fredningsforslag sammen med DN i anden halvdel af 2023.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 09-06-2023

Godkendt.

Bilag

Nyt Fredningsforslag juni 2023_Bestemmelser.docx

Foreløbigt_fredningskort_03112022.jpg

Afbud Dino Selimovic

Punkt 5: Klima & Miljøudvalget - Orientering om det tekniske budget

22/31548

Resumé

Jævnfør Esbjerg Kommunes Budgetcirkulære til budgetlægningen 2024-2027 skal fagudvalgene orienteres om det tekniske budgetforslag.

Klima & Miljøudvalget orienteres om udvalgets tekniske budgetforslag til Byrådets 1. behandling af budget 2024-2027.

Sagsfremstilling

Som led i budgetprocessen er det tekniske budgetforslag til Byrådets 1. behandling udarbejdet.

På mødet præsenteres udvalget for budgetforslaget.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima & Miljøudvalget orienteres om udvalgets tekniske budgetforslag til Byrådets 1. behandling af budget 2024-2027.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 09-06-2023

Orientering givet.

Afbud Dino Selimovic

Punkt 6: Information, forespørgsler og orientering

22/30124

Information/forespørgsler

Orientering om:

- VE-rejsehold
- Skovrejsningsområder
- Markvanding

Generel orientering

Intet.

Afgørelse truffet af forvaltningen eller efter bemyndigelse

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima & Miljøudvalget orienteres.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 09-06-2023

Orientering givet.

Afbud Dino Selimovic

Punkt 7: Godkendelse af underskriftsblad

Afbud Dino Selimovic